అనగనగా ఓ మంచి కథ

ఆ పిచ్చితల్లి

ఆశాలత పాల్

(ఆనందవాణి, 1950 ఏప్రిల్ 2 సంచిక నుంచి)

నేను, శీలా ఒకే క్లాసులో చదువుకునే వాళ్ళము. శీలా తండ్రి పేరు ఆనందరావు గారు తల్లిపేరు ఆనందమయి. వారు బాగా డబ్బుగలవారే ఆనందరావు గారికి శీలా అంటే అమిత ప్రేమ. శీలాకి నాకు ఉన్న స్నేహాన్నిబట్టి ఆయన నన్ను కూడా అతిగారాబంగా చూచేవారు. నేను తరుచు వాళ్ళ యింటికి వెళ్ళేదాన్ని.

ఒకసారి ఎండా కాలము శెలవులకి నేను మా చిన్నాన్న గారి ఊరికి వెళ్ళాను అది ఒక పల్లెటూరు చిన్న చిన్న పిల్లలు మామిడి కాయలు దొంగతనంగా కోసుకుంటున్నారు. ఆడవాళ్ళు చెఱువులనుండి నీరు తెస్తున్నారు. ఒక చెట్టుక్రింద కూర్చుని ఒక ముసలమ్మ తనలో తానేదో మాట్లాడుకుంటున్నది. నేను పిచ్చిది కాబోలునని ఆమె వైపు చూచాను.

ఇంతలో ఆమె మా బండి దగ్గరకు పరిగెత్తుకొంటూ వచ్చి "ఏం నాయనా! ఒక పొడుగాటి ఆయనని అతనితో ఒక అమ్మాయిని రైలు దిగడం చూచావా" అని మా బండివాడినడిగింది.

అతడు " లేదమ్మా! నీ కూతురు వాళ్ళు వస్తే నీకు చెప్తానులే" అన్నాడు. ఆమె నిరాశతో వెళ్ళిపోయింది.

"ఎవరావిడ?" అని నేనడిగాను.

"ఏమోనండి. ఒక పది సంవత్సరాలు అయింది యీ గ్రామంకి వచ్చి. ఎవరైనా స్టేషను నుండి వస్తే వాళ్ళని యిలాగే అడుగుతుంది" అన్నాడు.

"ఆ పొడవైన మనిషి ఎవరు? ఆ అమ్మాయి ఎవరు?" అని మళ్ళా అడిగాను.

"ఆ మనిషి యీవిడకి భర్తటండి. ఆ చిన్న పిల్ల కూతురు. ఈమె భర్తతో ఎప్పుడో దెబ్బలాడిందట. దానితో అతనికి కోపం వచ్చి కూతుర్ని తీసుకొని వెళ్ళి పోయాడు. కొంతమంది 'నీ భర్త పాట్నాలోనున్నాడంటే' ఆవిడ బోలెడు డబ్బు ఖర్చుపెట్టి పాట్నాకి వెళ్ళింది. కాని అతను కనపడలేదు. అప్పటినుండి పిచ్చిదయిపోయింది. తరువాత ఈ ఊరికి వచ్చింది" అని ఆ ముసలమ్మను గురించి చెప్పాడు. ఇంతలో మా యిల్లు రావడంతో నేను బండి దిగి పోయాను.

★ ★ ★

సెలవులయిపోయాక నేను మళ్ళీ కాలేజీకి వచ్చాను.

నన్ను చూడగానే శీలా "లతా యిన్నాళ్ళకు వచ్చావా? మా నాన్నగారికి ఎంత జబ్బు చేసిందో తెలుసా?" అని అడిగింది.

నేను ఆశ్చర్యపోతూ "ఎంత జబ్బు చేసింది ?" అని అడిగాను.

"నువ్వే వచ్చి చూడు మా నాన్నగారు నిన్ను రెండు సార్లు చూడాలని కోరాడు. సాయంత్రం తప్పకుండా వస్తావు కదూ" అంది. నేను సరేనన్నాను.

ఆ నాడు సాయంకాలము శీలా యింటికి వెళ్ళేటప్పటికి ఆనందరావుగారు యీ లోకం విడచి పోయారు. నేను విచారంతో యింటికి వెళ్ళేటప్పటికి శీలా గుండెలు బాదుకొని ఏడుస్తున్నది. నేను ఆమెను ఓదార్చడానికి ప్రయత్నించాను. కాని లాభం లేకపోయింది. రాత్రి దాకా ఉండి వెళ్ళిపోయాను.

ఆనందరావు గారి దినము చేసిన రోజు నేను ఆ రాత్రి అక్కడే పడుకున్నాను. కాని ఎంతకీ నిద్ర పట్టక పోవడం వలన బయటికి వచ్చి నిలబడ్డాను. లైట్లు ఆర్పేసి అందరూ నిద్రపోతున్నారు. నేను ఆనందరావు గారి గదివైపుకి వెళ్ళాను. ఆయన బ్రతికి వున్నప్పుడు యీ గదిలోనికి ఎవరూ వచ్చేవారు కారు. ఆనందరావు గారు ఎప్పుడు తలుపుకి తాళం వేసి వుంచేవారు. ఈ నాడు తలుపు తీసి వుంచడం చూసి నేను అతి కుతూహలంతో గదిలోనికి ప్రవేశించాను. లైటు వేసేటప్పటికి ఎదురుగా ఆనందరావుగారి ఫోటో కనబడింది. నేను మనస్సులో ఆయనకు నమస్కరించాను తరువాత టేబిల్ దగ్గరకు వెళ్ళి కూర్చున్నాను బల్లమీదనున్న పుస్తకాలని తీసేటప్పటికి ఒక డైరీ కనపడింది. నేను అది తీసుకొని కొన్ని పేజీలు తిరగేసేటప్పటికి అక్కడ యీలాగా వ్రాసి వుంది.

జనవరి 30 తారీకు 1930 _ _

నేను పాట్నాకి వచ్చి సేవకునిగా నియమించుకొన్న వెంకయ్యకి జబ్బుగా వుందని అతనింటికి వెళ్ళాను. నేను వెంకయ్యని చాలా విశ్వసించే వాడ్ని. ఇప్పుడు అతని దుర్దశను చూచి నాకు చాలా జాలి వేసింది – డాక్టరును పిలువమన్నాను. వెంకయ్య "అయ్యా! ఇంక డాక్టరు వచ్చి ఏం చేస్తాడు ? నా చావు సమీపించింది. ఒక్క కోరిక వుంది – అదిగో నా మూడేళ్ళ కూతురు సుబ్బమ్మ– దానిని నేను రెండేళ్ళ వయస్సున తల్లి దగ్గరనుండి లాక్కొచ్చాను– ఇక నేను కూడా పోతున్నాను – మీరు దయచేసి దాన్ని పెంచండి–పెద్దయ్యాక మీకు సేవచేస్తుంది" అని ఏడ్చాడు

"అలాగనకు వెంకయ్యా. సుబ్బమ్మ ఇప్పటి నుండి నా కూతురు. నాకు కూడా పిల్లలు లేరు– సుబ్బమ్మను నేను నా కూతురులాగ చూచుకుంటాను" అని నేననేటప్పటికి వెంకయ్య ఆఖరి నిట్టూర్పు విడచాడు.

నేను సుబ్బమ్మను తీసుకుని యింటికి రాగానే ఆనందమయి మండి పడింది – కాని నేను "నోరుముయ్యి–నీ కిష్టము లేకపోతే యిక్కడ నుండి వెళ్ళిపో. కాని నేను సుబ్బమ్మను వదలను. ఆమె పేరు యిప్పటినుండి 'శీలా' అమె నా కూతురుగా ఉంటుంది" అని అనేటప్పటికి ఆనందమయి చేసేది లేక ఊరుకొంది.

నేను కొన్ని పేజీలు తిరగవేసి యిలాగా చదివాను.

జనవరి 11వ తారీకు, 1947 _ _ _

శీలా పెద్దదయింది, చదువుకూడా చెప్పించాను_ నా అనంతరము శీలా యీ ఆస్తినంతను అనుభవిస్తుంది, ఆమె సేవకుని కూతురని ఇక్కడ ఎవరికి తెలియదు నాకు, ఆనందమయికి తప్ప. పాట్నాలో కొందరికి తెలిసినా వారిప్పటికి మర్చిపోయి యుంటారు, నేను బ్రతికి ఉన్నంతకాలం ఆనందమయి శీలాని గురించి ఎవరిదగ్గర ఏమి చెప్పలేదు. కాని తరువాత? అప్పుడు కూడా ఆమె శీలా యొక్క ఆస్తిని చూచి ఏమనలేదు శీలా యొక్క జీవిత రహస్యం ఎవరికి తెలియకూడదు. ఎవరికైనా తెలుస్తే శీలా జీవితమంతా మారిపోతుంది.

ఇది చదివేటప్పటికి నా చేతులు వణకడం మొదలు పెట్టాయి. నేను గబగబా ఆ పుస్తకమును డ్రాయరులో దాచేశాను. "ఇందు కొఱకే గాబోలు ఆనందరావు గారు యీ గదిలోనికి యితరులనెవ్వరిని రానిచ్చేవారు కారు" అని ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాను ఇంతలో వెనుక ఎవరో ఏడుస్తున్న శబ్ధము విని వెనక్కి తిరిగి చూచాను_ శీల ఒక కుర్చీకి ఆనుకొని వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తుంది. ఆమెను చూచేటప్పటికి నా గుండెలు దడదడ కొట్టుకొనసాగాయి.

"శీలా! నువ్విక్కడికి ఎలాగ వచ్చావు?" అన్నాను.

(శీల కళ్ళు తుడుచుకొంటూ) "నాకు నిద్ర పట్టక పోవడం చేత నీ గదికి వెళ్ళాను– అక్కడ నువ్వు లేవు. నిన్ను వెతుకుతూ యిక్కడికి వచ్చి నువ్వు చదివినదంతా నేను కూడా వెనుక నుండి చదివాను" అని మళ్ళీ ఏడ్వసాగింది. (కొంతసేపటికి) "అభాగ్యురాలను చిన్నప్పుడే తల్లిదండ్రులని పోగొట్టుకొని గొప్పవారింట్లో పెరిగాను ఆనందరావు గారు దయతో నాకు ఆస్తినిచ్చారు. నాకు సుఖమేది? నా తల్లయినా బ్రతికి వుందో లేదో?" అంది– ఇంతట్లోకి ఆనందమయి గారు తలుపు దగ్గరకు వచ్చి నిలుచున్నారు.

"ఎందుకు లేదు! నీ తల్లి యింకా బ్రతికి వుంది. నీ ఆస్తితో కూడా ఆమె దగ్గరకెళ్ళవచ్చును." అన్నారు కోపంగా. ఆమె బయటనుంచుని మా మాటలు విని వుంటారు.

"నీ తల్లి యిప్పుడు పిచ్చిది– లతావాళ్ళ చిన్నాన్నగారి వూరిలోవుంది, నువ్వక్కడకి పో" అన్నారు.

నేను ఆశ్చర్యపోతూ

"మా ఊరిలోనా ? మీ కెలాగున తెలిసింది?" అని అడిగాను.

"నాకు తెలుసు మేము పాట్నానుండి వచ్చేసాక ఆవిడ యక్కడికి పోయింది; కాని సుబ్బమ్మ గాని ఆమె తండ్రి గాని కనపడక పోవడం వల్ల పిచ్చిదయిపోయింది. పాట్నాలోనే యుద్యోగం చేస్తున్న నా తమ్ముడు ఆమెను బాగు చేసి వంటమనిషిగా తన ఇంట్లో పనినిప్పించాడు తరువాత అతడు ఆమెను తీసుకొని వాళ్ళ వూరికి వెళ్తూవుంటే దారిలో ఆమెకు మరలా పిచ్చి పట్టింది. అర్ధరాత్రి వేళ ఒక పల్లెటూరు కోరులు నుండి దిగిపోయింది; ఆ పల్లెటూరు మీ చిన్నాన్న గారున్న పల్లెటూర"అని చెప్పేటప్పటికి నాకు మా వూరిలో చూచిన పిచ్చిదానిమాట జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఆ సంగతి శీలాతో చెప్పాను. ఆమె ఏడుస్తూ "ఆ పిచ్చిదే నా తల్లి అయి వుంటుంది. నేను రేపే అక్కడికి వెళ్తాను" అంది.

★ ★ ★

తరువాత రోజు మధ్యాహ్నం నేను, శీలా రైలు నుండి దిగాము మునుపటి బండివాడు మా దగ్గరకు వచ్చి "ఏమండి! బండి తీసుకొని రానా?" అనేటప్పటికి మేము తెమ్మన్నాము. సరిగ్గా ఏ చెట్టుక్రింద నేను మొట్టమొదట శీలా తల్లిని చూచానో అక్కడికి వచ్చేటప్పటికి నేను

"అప్పన్నా! ఆ ముసలమ్మ కనబడటం లేదే?" అని బండివాడినడిగాను.

వాడు "ఏ ముసలమ్మ? ఆ పిచ్చిదా? పాపం దాని మాట వింటే ఏడ్పు వస్తుందండి పది సంవత్సరములు అయిపోయినా ఆమె భర్తగాని, కూతురు గాని రాలేదు చివరకి ఆమె స్టేషను దగ్గర ఒక రోజున ఒక అమ్మాయిని జూచి ఆమెను తన కూతురనికొని పరిగెత్తడం మొదలు పెట్టింది. ఇంతలో ఒక ఎద్దు వచ్చి ఆవిడను పొడిచేసింది దానితో ఆమె క్రిందకి పడిపోయింది ఇంక లేవలేదు పాపం చచ్చిపోయేటప్పుడు కూడా కూతురునే పిలుస్తూ చచ్చిపోయింది" నా కూతురు నా సుబ్బమ్మ ఇలారా అమ్మ ఇలాగరా అంటూనే ప్రాణాలు విడిచింది."

అని అతడు చెప్పేటప్పటికి శీలా ఒక పెద్దకేక వేసి దొర్లుకుంటూ క్రిందకి పడిపోయింది. నేను కూడా గబగబా క్రిందకి దూకాను. చాలా సేపు నీరుజల్లేటప్పటికి శీలాకళ్ళు విప్పి "లతా! నన్ను స్టేషనుకు పంపివేయవూ? నేనెవరికొరకు యిక్కడకు వచ్చానో ఆమెయే లేకపోతే నేనిక్కడెందుకు యింక?" అని దీనంగా అడిగింది. నేనామెను బండి ఎక్కించి మరలా వాళ్ళ యింటికి పంపించాను_ ఇంక నేను మళ్ళీ ఆ వూరికి వెళ్ళ కూడదని నిశ్చయించుకున్నాను.

కాని ఒక నాలుగు సంవత్సరములయిన తరువాత వెళ్ళక తప్పింది కాదు! శీల వాళ్ళ యింటి దగ్గరకు వెళ్ళి చూచేటప్పటికి అక్కడ యిల్లు లేదు కాని ఒక సత్రం ఉంది నేను గేటు దగ్గర ఒక వ్యక్తిని "ఈ సత్రంను నడిపేది ఎవరోయ్?" అని అడిగాను. అతడు "సుబ్బమ్మ గారండి ఆవిడ తల్లిదండ్రుల పేరన పెట్టించారు" అన్నాడు.

నేను వెనక్కి వచ్చేశాను శీలాకి తిరిగి తన గత జీవితమును గురించి జ్ఞాపకం చేయడం నాకు యిష్టం లేకపోయింది.

★★★

COMMENTS